

Culturele verenigingen zijn het cement voor de samenleving

De oude cultuurvisie lijkt wel fictie in de ogen van verenigingen. Mooie plannen maar totaal niet uitgevoerd. In scenario 3 met een toekomstvisie dat in 2025 elke wijk een eigen culturele vereniging heeft. Totaal onhaalbaar, verenigingen vallen eerder om en sterven uit dan dat er meer bijkomen. Dit heeft deels te maken met de tijdsgeest. Het is minder vanzelfsprekend om lid te zijn van een vereniging en dan zijn er onder de leden meer consumerende leden dan actieve leden waardoor bestuursfuncties lastig vervuld worden. Maar vooral zien de verenigingen hier tekortkomingen van de gemeente, ze voelen zich niet gewaardeerd, het achterblijven van Corona steun heeft hier in deze tijd ook mee te maken. Ze willen meer betrokken worden in culturele plannen en waarderen het dat ze nu meegenomen worden in het ontwikkelen van een cultuurvisie. Dit is eerder nooit gebeurd. De oude cultuurvisie is ze nooit eerder onder ogen gekomen.

In de oude cultuurvisie lijkt het ook vooral te gaan om het plaatje naar buiten, grote evenementen en prachtige projecten. Zeer van belang maar het verenigingsleven is net zo belangrijk en vormt wellicht wel de basis van dat prachtige plaatje van een bruisende stad met grootse evenementen dat de gemeente naar buiten toe wil laten zien.

Om burgers cultuur te laten waarderen is actief meedoen aan cultuur vaak een eerste stap. Onbekend maakt onbemind.

De verenigingen hebben een lastig jaar gehad. Bijna alle activiteiten lagen stil en het was een “te” lange tijd niet mogelijk om hun passie, hun reden van bestaan, uit te voeren. Er zijn verliezen geweest, in de meest letterlijke zin van het woord door leden die ziek zijn geworden en zelfs zijn overleden maar ook leden die zijn afgehaakt doordat er geen activiteiten meer waren. Financieel redden de meeste verenigingen het nog wel. Ze zullen niet zomaar omvallen maar de financiële situatie op langere termijn baart ze meer zorgen. Het dalende ledenaantal waardoor er structureel minder gelden binnen komen en de onzekerheid van subsidies van de gemeente. De toekomstbestendigheid is in het geding.

Cultuur, het amateurkunstveld in het bijzonder, is het cement voor de samenleving, het zorgt voor verbinding wat een positief effect heeft op grote delen van het sociaal domein. Bestrijding van eenzaamheid en armoede. Bevordering van inclusie en integratie. Een prettig leefklimaat en zingeving voor ons bestaan. Cultuur brengt mensen samen, het creëert het dorpse gevoel in een stad. Zonder cultuur blijft er niet veel over.

Een groots theaterspektakel (Katoen en Nu) is prachtig voor de stad als plaatje naar buiten toe maar voegt weinig toe voor de Almeloer zelf, dat doet de cultuur die dicht bij de mensen staat, dat doen de verenigingen.

Een cultuurvisie is prachtig wanneer het meer is dan een document waar vervolgens niks mee wordt gedaan. Het moet richting geven en ten grondslag liggen aan opgesteld beleid.

Maak de visie breed in de stad kenbaar en duidelijk. Wat mogen we verwachten van de gemeente en waar mogen we ze op aanspreken. Maar ook andersom, wat verwachten ze van ons en waar moeten wij aan voldoen. Wanneer de visie van de gemeente duidelijk is bij het culturele veld dan kunnen ze hierop aansluiten, dan weten ze wat er verwacht wordt, eraan proberen te voldoen en kunnen ze erop te acteren. Meer communicatie is wenselijk. Binnen de gemeente lijkt cultuur een ondergeschoven kindje en dat heeft volgens de verenigingen ook te maken met te weinig ambtenaren met cultuur in hun pakket. Ze willen serieus worden genomen door de gemeente en verwachten meer enthousiasme van de gemeente voor laagdrempelige cultuur en het verenigingsleven.

Het verenigingsleven staat onder druk. De gemiddelde leeftijd van leden wordt steeds hoger en de jeugd wordt steeds moeilijker bereikt. Kinderen komen steeds minder in aanraking met cultuur en het aandeel cultuuronderwijs op scholen heeft hier direct mee te maken. Er zijn drempels om lid te worden van een vereniging en het is zaak om die drempels in beeld te krijgen en te tackelen.

Verenigingen bestaan nog grotendeels uit de “eigen” groep. Andere etnische afkomsten en culturen worden slecht bereikt terwijl het effect op de integratie groots zou kunnen zijn wanneer verenigingen meer gemengd zijn. Een andere manier zou kunnen zijn om meer de samenwerking op te zoeken, de verbinding opzoeken tussen verschillende disciplines en culturen. Meer deelname aan evenementen en gezamenlijke producties zouden hier een antwoord op kunnen zijn. Ook op financieel vlak zal dit positieve effecten hebben.

Om dit te bewerkstelligen is het van belang dat verenigingen hun activiteiten beter zichtbaar maken, hun kennis delen en meer bekendheid genereren.

Samenvattend gaan de verenigingen met goede zin het post-corona tijdperk in maar hopen ze op meer steun van de gemeente. Meer erkenning in de nieuwe cultuurvisie voor hun belangrijke functie in de samenleving.